

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Index Argvmentorvm singulorum Capitem Partis Secundæ Hvivs Tractatvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

INDEX ARGVMENTORVM singulorum Capitum

PARTIS SECVNDÆ HVIVS TRACTATVS.

CAPVT PRIMVM.

DE Præuentione inter Episcopos & illorum Vicarios, tam generales quam foraneos, & ipsos Vicarios inter se, & tam in causis ordinariis, quam à Sede Apostolica delegatis; siue in iurisdictione contentiosa, siue voluntaria. Quæ sit differentia inter Vicarios & Officiales. Qui dicantur foranei. Et vtrum ad libitum Episcopi cum causa, vel sine causa, in Gallia, vel extra Galliam destitui possint. Item de Præuentione inter Episcopum & Prælatos inferiores, veluti Decanos, Præpositos, aut alios quibus ex priuilegio, vel præscriptione competit iurisdictione. Vtrum possit Episcopus absolvere excommunicatos post Prælatorum inferiorum Præuentionem. Et multa alia circa huiusmodi Præuentiones notatu digna explicantur. p.113

CAPVT II.

De controuersis ratione præuentionis inter duos aut plures Condominos, seu Barones, communem in eodem loco vel castro iurisdictionem habentes; siue inter eos facta sit diuisio iurisdictionis per tempora, siue per quarteria, siue per personas hominum illius loci, & quis ex istis variis diuidendæ iurisdictionis modis oriatur effectus, circa causarum præuentionem. Quid si vnus Baro delinquat intra limites iurisdictionis alterius. Et vtrum si agatur de proprio Baronis interesse, aut eius Officialium, aut Consanguineorum, possit peti remissio causæ præuentæ, siue partes consenserint in iurisdictione siue non consenserint. Et quid si agatur de iuribus, aut rebus notoriis & consuetis, aut pœna sit certa. Et Baro suspectus vtrum saltem possit iudicem non suspectum delegare. Vtrum etiam suspectus in iudicando, sit suspectus in delegando. Et alia multa ad hanc materiam resoluuntur. p.122

CAPVT III.

De Præuentione inter Iudicem delegan-

tem, & delegatum. Et ex quibus dicatur facta præuentione per Iudicem delegatum, ad exclusionem delegantis. Quid si delegatus post præuentionem ab ipso factam moriatur, vel fuerit reuocatus, siue delegatio de rota causa facta sit, siue de certo causæ articulo; veluti si sola sententiæ prolatio, non autem illius executio commissa fuerit, & quid in Rota Romana, quoad hoc obseruetur. Denique quomodo circa hanc quæstionem differant, delegatus ab ordinario Iudice, & subdelegatus à Iudice delegato. Et vtrum præuentione Iudicis delegati impediatur Executorem Apostolicum. p.126

CAPVT IV.

De Præuentione in causis compromissis inter plures compromissarios, seu etiam respectu Iudicum ordinariorum, siue agatur de compromissis voluntariis, siue necessariis; siue compromissum ante litem contestatam, siue post, factum fuerit. Quando licitum sit recedere à compromisso, & Iudicem ordinarium adire. Quæ sit in hac materia potestas Arbitrorum ex necessitate Statuti electorum. Quæ sit vis interpellationis extraiudicialis ad effectum cõstituendi in mora pro incursu pœnæ in compromisso adiectæ. Et explicantur tradita in *huius tractatus parte, c. 32. n. 43. & 44.* circa vim denunciationis extraiudicialis. Tempus quando censeatur appositum causa limitandæ obligationis, vel tantum causa differendæ solutionis. p.128

CAPVT V.

De Præuentione causarum inter Auditorem Camerae, & Collaterales Curia Capitolinae Urbis, necnon respectu Executorum in litteris Apostolicis deputatorum, aliorumque Iudicum in cognitione obligationum Cameralium cum eo concurrentium. Et quibus in casibus eius iurisdictione sit cumulatiua, vel priuatiua. Quomodo concipiendum sit memoriale Sanctissimi ad effectum præiudicandi præuentione alterius Iudicis. p.130

CAPVT VI.

De Vices-gerente Auditoris Camerae in par

Index Capitum.

partibus citramontanis, auctoritate Apostolica constituto, quam iurisdictionem habeat aduersus Iudices, seu (vt vocant) Relatores mercatorum iuxta formam statuti Auenionensis deputatos, quibus datur facultas procedendi in causis mercantilibus non obstante quacunque praeuentione alterius Iudicis. Vtrum Vices-gerens possit illis facere inhibitiones de procedendo in causa coram ipso praeuenta, cum sit deputatus ad Vniuersitatem causarum, & Iudex ordinarius Exemptorum. Quid obseruare debeat in decernendis inhibitionibus, & excommunicatione contra turbantes eius iurisdictionem, & plura de auctoritate ipsius Vices-gerentis. p. 131

CAPVT VII.

De Vicelegato Auenionensi. Quid possit facere in praeiudicium praeuentionis causarum factae coram Delegatis summi Pontificis ex commissione illis data. Quae sit legatorum facultas in hac materia, quae vero Vicelegatorum ex facultatibus Legationis. Et an post latam à Delegatis Apostolicis sententiam, possit Vicelegatus illius executionem suspendere, quam vis partes Romam misissent, aut arripuissent iter ad Summum Pontificem. Denique quae sit Legatorum aut Vicelegatorum quoad causas, coram Delegatis Apostolicis praeuentas, seu pendentes, auctoritas. Ex remissione causae ad Superiorem, aut inhibitione, seu etiam ex deputatione alterius Commissarii, ligatas esse manus primi Iudicis delegati. p. 133

CAPVT VIII.

Vtrum Rector Comitatus Venaisini, vel eius Locumtenentes, habeant ius praeueniendi Iudices ordinarios eiusdem Comitatus circa deputationem Tutorum, aut Curatorum, pro administratione personarum & bonorum. Quid si agatur de deputatione facienda in terris feudatariorum Papae intra eundem Comitatum. Quod sit officium Rectoris, seu Praesidis Prouinciae in eodem Comitatu, & quae illius auctoritas. Et ad quam iurisdictionem spectet datio Tutoris, vel Curatoris. Et Iudices praetendentes sibi competere iurisdictionem priuatiuam super deputatione Tutorum, quid probare teneantur. Et de praeuentione in Tribunalibus Galliae ex Regiis ordinationibus. p. 135

CAPVT IX.

De Praeuatione inter Magnum Magistrum ordinis Sancti Ioannis Hierosolymitani, & Marefcallum qui est Caput Linguae. Et de
Sancti Iohannis de Praeuent. Iudic.

utriusque potestate & dignitate. Vtrum Magnus Magister delegare possit alteri causas coram Marefcallo praeuentas, ipse solus, aut cum conuentu sui ordinis. p. 137

CAPVT X.

De Praeuatione inter plures Sanctae Fidei in vna Prouincia deputatos Inquisitores. Item inter Inquisitorem generalem, & alium in quadam certa causa specialiter deputatum. Vel inter diuersarum Prouinciarum iurisdictionem habentes sibi demandatam, cui videlicet ex duobus applicanda sit multa, casu quo ex consuetudine huic applicationi locus esset in fauorem illius qui sententiam diceret. p. 138

CAPVT XI.

De praeuentione inter Iudicem originis, & Iudicem loci in quo delictum commissum fuit. Vtrum pro delicto in aliena Monarchia commissio, Iudex cum qui sibi ratione originis subditus est punire possit: siue ex officio, siue ad instantiam partis. Quid si agatur de delicto leui, & vnus ex Iudicibus reum detineat in suis carceribus. Et quae concurrere debeant ad hoc, vt vnus Iudex reum, quem detinet in suis carceribus, ad alium Iudicem remittat. Et quid obseruandum sit, quando agitur de reo contumace. Ratione contractionis vtrum extraneus Iudex furem punire possit. p. 140

CAPVT XII.

Quando, & in quibus casibus praeuentione causae afficiat tertium in causa interuenientem, seu compareat vt euictionarius, seu author laudatus principaliter, vel accessorie interueniens. Vtrum possit tertius proponere exceptiones dilatorias sibi ex proprio iure competentes, & nominatim exceptionem suspensionis Iudicis, quamvis causam praeuenisset. Quid si esset in gradu statuti cogens affines, vel consanguineos ad compromittendum, an ex persona propria, quamvis sit tertius, possit petere causam compromitti. Et de variis modis quibus tertius potest interuenire in causa; ita quod illi obstat, vel non obstat praeuentione. Quid statuendum sit in Clerico, seu alia persona Ecclesiastica, an teneatur comparere, & quomodo illi praeuentione causae obstat possit. Quid in emphyteuta laici, vel Ecclesiae. in colono & similibus. Ad quem Iudicem spectet decisio huius articuli. Quid si tertius veniat post consummatas executiones, aut laxatas per Rotam
i. Roma

Index Capitulorum.

Romanam executoriales. Vtrum tertius qui non spoliavit, nec spoliari mandavit, suspensio petitorio, sit in eo audiendus. Quæ sit differentia inter nominationem & laudationem auctoris, ad effectum transferendi iudicium in nominatum, non autem in auctorem laudatum.

p. 144

CAPVT XIII.

Quando vnus ex pluribus cohæredibus præuenit in conficiendo inuentarium, vtrum alij cohæredes teneantur continuare illius confessionem coram eodem Iudice & Notario, an vero quilibet separatim suum inuentarium conficere possit? Et quomodo inuentarium per duos diuersos Notarios confici possit, si bona sita sint in diuersis prouinciis, vel locis. Quid si hæredes non assignatis portionibus sint instituti, aut vnus purè, & alius sub conditione. In legatariis autem quid obseruandum si vnus ipsorum, coniunctus, aut disiunctus, præuenit petendo eandem rem vigore legati, vtrum præuentio ista alios legatarios afficiat? Inuentarium hæredis, vel tutoris, an prosit aliis interesse habentibus. Eum qui inuentarium confecit tanquam hæres pro parte, vel vti ex testamento, si deinde appareat esse hæredem in solidum, vel ab intestato, nõ teneri nouum facere inuentarium.

p. 152

CAPVT XIV.

De Præuentione quoad causas connexas. Et quæ sit differentia inter exceptionem præuentionis, & illam. Ne causæ continentia diuidatur. Finita causa spoliij, si quis agat ad fructus & interesse, vtrum illi obstat exceptio Continentiæ causæ, vel Præuentionis. Explicantur etiam varij modi quibus continens causa dici possit, & qua ratione causa apud eundem Iudicem tractari debeat. Et quomodo inter se differant præuentio, & litispendentia.

p. 156

CAPVT XV.

Qua ratione Præuentio, & Continentia causæ considerari debeant, inter plures litis consortes, quando causa diuidua est, vel indiuidua, seu eadē vel diuersa est defensionis ratio inter omnes, aut si vnus ex ipsis iudicem suspectum habeat, vtrum præuentio quoad alios facta cesset, & quoad omnes Iudex desistere teneatur. Idem de pluribus tutoribus litigantibus nomine pupilli, vel proprio. Et quando plures litis cōsortes teneantur vnum constituere procuratorem, vel suum quilibet constituere possit, vel saltem per se absque procuratore litigare. Et causa restitutionis

in integrum vtrum sit de continentia & connexionē causæ principalis inter plures consortes eiusdem litis.

p. 159

CAPVT XVI.

Controuersia super iure seruitutis mota, vtrum diuisionem ita recipiat, vt coram diuersis iudicibus non obstante illius præuentione in vno tribunali facta, disputari possit, siue de fundo dominante agatur, siue de seruiente. Quid de pluribus eiusdem fundi Dominis pro diuiso, vel pro indiuiso. Et de seruitutibus ex eadem vel diuersis causis debitis.

p. 161

CAPVT XVII.

De Præuentione in actione iniuriarum, vtrum videlicet si pater pro iniuriâ illatâ filio, querelam proposuerit, vel maritus pro iniuria illata vxori, præuentio obstat filio, aut vxori, nouam actionem in alio tribunali proponere volentibus. Quæ sit differentia inter actionem iniuriarum Civilem ex lege Cornelia, & Prætoriam, in materia præuentionis: & remissionis iniuriæ per patrem pro filij interesse faciendæ. Quæ sit differentia inter ius agendi, competens patri nomine filij pro iniuria, & pro dote, quoad materiam præuentionis. Actio dotis profecticiæ spectat ad Patrem, quamvis per pactum dos esset consolidata in fauorem filij.

p. 162

CAPVT XVIII.

Vtrum præuentio causæ facta contra debitorem principalem, afficiat fideiussorem? & an dicta de fideiussore locum habeant in coreo. Et quando licet præuenta per principalem debitorem, fieri possit executio vel alia processura aduersus fideiussorem. Et an ex proprio capite, seu priuilegio, fideiussor iurisdictionem iudicis præuenientis declinare possit. Quod multis modis declaratur cum limitationibus & ampliacionibus requisitis.

p. 164

CAPVT XIX.

De venditore agente contra tertium cui de mandato emptoris merces venditas tradidit, si agat contra istum qui merces recipit, deinde separato iudicio agere velit contra emptorem, vtrum illi obstat exceptio præuentionis. Item quid si Macellarius præuenit agendo contra expensitorum cui carnes tradidit, aut is qui cum procuratore contraxit agere velit contra Dominum, vtrum possit opponi præuentio, ex actione contra procuratorem mota.

p. 170

CAPVT

Index Capitulorum.

CAPVT XX.

De Præuentione inter iudicium rescindens & rescissorium. Quæ sit utriusque iudicii natura, & utrum eodem contextu intentari possint? Vtrum agenti ad restitutionem in integrum, opponi possit de præuentione iudicii circa negotium principale moti vel decisi. Quis sit Iudex competens in iudicio rescissionis contractus, aut in integrum restitutionis, seu ex capite absentia, seu ex capite minoris ætatis, aliæ de causâ. Remedium spolij quando competat, stante nullitate contractus. Et quando causa restitutionis in integrum, vel rescissionis contractus debeat retardare, vel non, cursum negotij principalis. p.171

CAPVT XXI.

De præuentione inter causam concursus & manutentionis in possessione creditorum, & causam immisionis in possessionem eorundem bonorum intereratam ad instantiam substitutorum, prætendentium fideicommissum esse in eorum persona apertum, contententibus duobus Notariis vter scribere deberet, cum vtræque causâ coram eodem Iudice duobus scribentibus Notariis fuisset intentata, diuersis tamen temporibus. p.174

CAPVT XXII.

De Præuentione causæ fideicommissi & legitimatis filij agentis ad illius declarationem inter Iudices duos, quorum vnus est laicus, alter Ecclesiasticus, ad quem cognitio causæ matrimonialis spectat. Quid intersit vtrum laicus præuenerit, an Ecclesiasticus: & vtrum principaliter de matrimonio agatur, vel incidenter. Possitne Ecclesiasticus inhibere laico ne de causâ cognoscat, vel laicus Ecclesiastico. Et si de nudi facti cognitione tractetur, vtrum etiam quoad matrimonium ab hâc causâ spiritualem, Iudex secularis iudicare possit. p.175

CAPVT XXIII.

De Præuentione causæ separationis tori, aut nullitatis matrimonij, cum causâ repetitionis dotis, & amissionis lucrorum nuptialium. Aut etiam alimentorum coniugi lite pendente præstandorum. Quid si agatur de damnis, & interesse per alterum ex sponsis de futuro petitis propter non adimplementum sponsaliorum, an detur præuentione inter Iudicem Ecclesiasticum, qui de sponsalibus cognoscere debet, & laicum cuius cognitio videtur esse de damnis. Quid si agatur non
Saulegerius de Præuent. Iudic.

inter sponfos; sed contra tertium, sponsam indebitè detinentem. posse per Iudicem Ecclesiasticum ex sola partium confessione procedi ad sententiam separationis tori. p.177

CAPVT XXIV.

Cum sententia in causâ matrimoniali lata nunquam transeat in iudicatum, si post decem dies cum non fuisset ab ea appellatum, de illius sententiæ iustitia disputatur, vtrum causa hæc ad Iudicem Ecclesiasticum qui præuenit & sententiam tulit, remittenda sit: an vero per Iudicem superiorem alteri committenda. p.180

CAPVT XXV.

De Præuentione in causis decimalibus, si de decimis ipsis aut de iure decimandi agatur, hoc est de decimis quoad temporalitatem, vel quoad ius spirituale ex quo illarum exactio dependet. Quid si agatur contra furem, vel fraudatorem decimarum laicum, vel contra colonum pariter laicum. An sit hoc casus locus præuentioni inter Iudicem sæcularem, & Ecclesiasticum. Et ex quibus cognoscatur disceptari de decimis, vel de iure decimarum. p.181

CAPVT XXVI.

De Præuentione Iudicis Ecclesiastici aduersus sæcularem, vel è contra, in crimine vsurarum, si quaestio iuris vel facti circa vsuras tractetur, inter Christianos, vel Hebræos. Exceptio vsurariæ prauitatis vtrum retardet executionem obligationis Cameralis. Vtrum Iudex qui non est ordinarius Ecclesiasticus in prima instantia, non tamen est laicus, imò per apellationem; aut aliâ ratione iudicare potest de rebus & negotiis Clericorum, possit cognoscere de vsuraria prauitate contractus principaliter, vel incidenter. Quid si vsura sit notoria, & non indigeat disputatione, vtrum tunc Iudex laicus super ea ius dicere possit. Attramen probatur crimen vsurariæ prauitatis esse mixti fori. Et quando debitori de vsura opponenti dici possit, *Solue; & postea re- petes.* p.183

CAPVT XXVII.

De Præuentione inter Episcopum, seu Inquisitorem Sanctæ Fidei (in causâ homicidiorum, infanticidiorum, aut aliorum damnorum illatorum per sortilegia) & Iudices Curia temporalis. Quid si sortilegium non sit hæreticale, & quando tale dicatur. Vtrum in criminibus mixti fori, si Iudex Ecclesiasticus præuenerit & sententiam tulerit, possit Iudex secularis iterum reum pœnis temporalibus coercere. Quæ requirantur ad hoc vt Iudex sæcularis procedere possit ratione delictorum à sortilegio separatim. Quando dubitatur vtrum sortilegium
1 2 sic

Index Capitulorum.

fit hæreticale, quis de hoc articulo cognoscere debeat. Et an idem de blasphemis hæreticalibus, aut non hæreticalibus dicendum sit.

p.186

CAPVT XXVIII.

De Præuentione inter Iudicem Ecclesiasticum, & sæcularem in criminibus adulterij, vel assassinij, per Clericum vel laicum commissi. Item in blasphemis & aliis Iudæorum delictis. Item in crimine Concubinatus, Sodomie, Sacrilegij, & inuasionis bonorum Ecclesiæ. Quid si inuasio committatur circa bona Clerico in titulum patrimonij assignata, utrum detur præuentio hoc casu in fauorem iudicis sæcularis. Denique utrum in delicto polygamie Iudex laicus procedere & præuenire possit. Quid dicendum de eo, qui matrimonium secundum contraxit, viuente prima uxore, cuius matrimonium erat nullum. De præuentione in crimine Assassinij: & quæ ad id requirantur.

p.188

CAPVT XXIX.

De variis aliis casibus in quibus locus est præuentioni inter iudicem Ecclesiasticum & sæcularem. De incestu, rapto, stupro. De infractione pacis. De delictis commissis intra Ecclesiam, & offensis contra Clericos intra Ecclesiam illatis. Denique de delinquentibus circa obseruationem festorum ab Ecclesia indictorum. Quæ omnia an sint mixti fori, & præuentioni obnoxia, demonstratur; iunctis aliis casibus notatu dignioribus. De Clerico Apostata; & de committente crimen læsæ maiestatis. Quis in his causis sit Iudex cõperens; & utrum sit in his locus præuentioni.

p.190

CAPVT XXX.

Si de præuentione doceri non possit propter amissum processum originale, & ideo secundus Iudex procedat in causa: postea vero processus primi Iudicis deperditus reperiatur; utrum præuentio reuiuiscat in fauorem primi Iudicis, an vero secundus Iudex processum suum continuare debeat.

pagina 195

CAPVT XXXI.

De Præuentione inter Iudices diuersorum territoriorum, quando delictum aliquod commissum fuit in confinibus vtriusque territorij diuisi & limitati, vel quando confines non sunt certi, sed contentiosi. Aut quando delictum fuit inchoatum in vno territorio, aut ab vno sumpsit originem, & deinde fuit consummatum in alio.

p.196

CAPVT XXXII.

Quando vnus ex pluribus Iudicibus concurrentibus, siue ambo laici sint, siue vnus Ecclesiasticus & alter laicus, præuenit per prolationem sententiæ, utrum reus postea possit ab alio præuento puniri. Quid si reus in vtroque loco sit contumax, & ratione contumaciæ, aut alia de causa locus sit confiscationi bonorum. Et quid sit agendum, quando contumax purgata contumaciâ & relictis expensis coram altero Iudice comparuit? Et utrum statua, seu imago delinquentis in causa hæreseos sit duobus in locis comburenda, & Curia sæculari tradenda. In complicibus etiam post alterius Iudicis sententiam captis, quomodo sit procedendum, aut si post alterius Iudicis sententiam constet de noua qualitate delicti, ipsum grauius reddente, aut delicti nomen, & naturam in grauius commutante.

p.197

CAPVT XXXIII.

De Præuentione facta contra cedentem, utrum afficiat cessionarium. Et utrum perempta instantia contra vnum, peremptio noceat alteri ab eo cessionem iurium habenti. Quando directæ actiones efficaces, vel inefficaces remaneant apud cedentem, vel transeant ad cessionarium, vel ex dispositione iuris, vel vigore clausulæ, *Ponens in locum suum, &c.* aliarumve clausularum quæ in cessionum instrumentis apponi solent. Si habens viles præuenerit alium, apud quem sunt directæ actiones, vel e contra habens directas præuenerit habentem viles, vter ex duobus præferatur. Quid si non adit præuentio, sed ambo vtrouque tempore concurrant? Et quis sit effectus cessionis factæ ad commodum cedentis, vel cessionarij tantum, vel vtriusque, in hac præuentionis materia.

p.201

CAPVT XXXIV.

De Præuentione inter adiectum solutioni, & creditorem principale. Quis dicatur adiectus, quis correat debendi. Vtrum ex actione per adiectum intentata oriatur præuentio? Quid de adiecto in rem suam. Vtrum maritus dicatur adiectus solutioni vel obligationi, quando promissio facta fuit uxori, & pro ea eius marito. Si creditor principalis præuenerit adiectum, intendendo prius actionem, quomodo adiectus remaneat exclusus. Quid si adiectus fuerit effectus deterioris conditionis, & utrum ille qui præsentat chirographum, sine alio

Index Capitem.

alio mandato, habeat potestatem prauentionis. Et de adiecto, qui literas Cambij præsenta-
uit. p.204

CAPVT XXXV.

Quando & quibus in casibus prauentio inducatur ex actibus iudicialibus, vltra citationem; veluti per lites contestationem, & ex quibus actibus facta dicatur contestatio. Quando per solam libelli oblationem, & quando per sententiam prolationem. Et in quibus casibus in prauentione iudiciali attendatur quis causam habeat tempore antiquiorum. Præuentio quando inducatur inter plures correos credendi. Quando præueniens possit exigere iudicatum data cautione de restituendo, præuentio. Inter creditores hypothecarios cui præuentio locus sit si vnus prior egerit. Vtrum ex duobus creditoribus hypothecariis concurrentibus in eadem data obligationis, ita vt quis sit anterior ignoretur, vtriusque æquali privilegio existente, ille qui fuit diligentior agendo, excludat alium; an vero quilibet eorum pro rata admittatur.

Quæ sit differentia, quoad præuentio- nem inter actionem de peculio & tributariam. In obligationibus alternatiue conceptis, quando oriatur præuentio per lites contestationem. Præuentio quando locus sit inter plures procuratores ad lites, vel ad negotia constitutos, vel etiam inter eos qui mandatum habent ad præsentandum ad aliquod beneficium. Procurator, post præuentio- nem causæ, an & quando reuocari possit. Procurator aut Curator discussionis vtrum reuocari possit postquam deputatus fuit. Per posterius mandatum eidem aut alteri personæ factum, vtrum mandatum primo loco factum censetur reuocatum. p.205

CAPVT XXXVI.

Inter plures Notarios in diuersis causis scribentes, cum non detur præuentio, si tamen Superior præuia illarum euocatione, illas vniueris, & vni Iudici commiserit, quis ex pluribus Notariis debeat in illa causa sic vni- tascribere; vtrum videlicet, qui prior est, & antiquior in causa sua, an vero ille quem Superior elegerit. Euocatio causæ per quem & quibus concurrentibus fieri debeat. Et quomodo intelligi debeat clausula, quæ sæpè in euocationibus ponitur, *Dummodo causa non sit instructa*. Quando possit aditi Superior per viam simplicis querelæ, ita vt euocatione opus non sit. Et quis Notarius in illis causis scribere debeat. p.210

Sanlegerius de Præuent. Iudic.

CAPVT XXXVII.

Vtrum Notarius deputatus ad scribendum in omnibus subhastationibus, & locationibus reddituum Principis, possit opponere de præ- uentione, si postea Commissarij pro illorum reddituum exactione deputati assumant se- cum alios Notarios ad scribendum & sumen- dum acta illius executionis. Et vtrum Nota- rius scribens coram aliquo Iudice ordinario, possit non obstante præuentio- ne mutari, quando eadem causa tractatur coram Iudice delegato. p.212

CAPVT XXXVIII.

De appellatione à decreto Iudicis recu- santis admittere exceptionem præuentio- nis, illamque tacite vel expresse per processum ad vltiora reiicientis, aut declarantis se esse competentem vel incompetentem. Et quid statuendum sit quando agitur de possessorio, vel alio iudicio, in quo non licet appellare suspensiuè. Et vtrum à remissione causæ ad vnum ex pluribus Iudicibus de præuentio- ne contendentibus, quando partes nullum ha- bent interesse, licita sit appellatio. Quid sta- tuendum sit in criminibus mixti fori quando vni ex duobus tribunalibus & iurisdictioni- bus causa adiudicatur, vtrum tunc licita sit appellatio. p.213

CAPVT XXXIX.

De formâ & praxi opponendi exceptionem præuentio- nis, vel causæ coram diuersis iudi- cibus non tractandæ. Quo tempore istæ exce- ptiones opponi possint, & quæ sit differentia inter exceptionem præuentio- nis, & incom- petentiæ iudicis. Et de eo qui fuit contumax coram primo Iudici. quod non possit oppo- nere de præuentio- ne in secundo iudicio præ- uento. p.214

CAPVT XL.

Quando reus in ius vocatus fuit contru- max coram primo iudice, vtrum purgata contumacia, & resectis expensis, possit op- ponere exceptionem præuentio- nis coram secundo. Et quæ sit hac in re differentia inter citationem executioni demandatam, vel solum decretum de citando factum per iudicem ordinarium, vel delegatum. Vtrum per monitorium Iudicis oriatur præ- uentio, & quæ hoc casu ad effectum præ- uentionis interuenire debeant. Relatio nunciij citantis, vel monitorium exequen- tis quomodo concipienda sit. Et vtrum post
1 3

Index Capitum.

post obtentum monitorium, non tamen executioni demandatum, possit alius Iudex adiri, & quid in actore. p.217

CAPVT XLI.

De pœnis à iure introductis contra eos, qui post causam coram vno Iudice præuentam, aduersarium trahunt ad alias diuersas Curias, vel Iudices, siue de Iudicibus Delegatis, siue de Ordinariis agatur. De pœnâ amissionis causæ aduersus eum qui aduersarium trahit ad vetitum examen. Quod dicatur examen vetitum. Quid si re integra illum pœniteat, & quando res dicatur integra ad hunc effectum. Cæpto iudicio executio in Curiis Pontificiis vtrum possit relicto hoc iudicio fieri noua executio in Curiis Regiis absque incurfu pœnæ. Et quid statuendum sit, si quis elegerit domicilium per contractum in ditione Regia. Vtrum electio domicilij facta per contractum, possit suffragari tertio qui in illo non est nominatus si agat vti creditor contra debitorem sui debitoris. Qui sit differentia inter actus merè ciuiles, & non merè ciuiles; qualis est electio domicilij. Statutum Auenionis *libr. 1. rub. 20. art. 6.* quando locum habeat. Qui pendente iurisdictionum contentione vnum ex duobus Iudicibus adire mavult, vtrum incidat in pœnas contra trahentes ad diuersos iudices, seu ad vetitum examen, aut etiam ratione turbatæ iurisdictionis introductas. p.219

CAPVT XLII.

De actione Saluiani interdicti intentata per Generum pro consequutione dotis sibi promissæ, & contra tertios bonorum Soceri possessores in vno tribunali præuenta, vtrum ea pendente possit Socer in alio tribunali per viam actionis proponere beneficium competentie, seu deducto ne egeat: Et quibus in casibus cesset tale beneficium ad fauorem Soceri. De beneficio cessionis bonorum, vtrum idem casu iudicandum sit, quod de beneficio competentie. p.222

CAPVT XLIII.

De Præuentione factâ per præceptum carcerum. Quæ requirantur, ad illius validitatem, & vt ex eo præuentione facta censeatur. Ex præcepto carcerum alicui facto in causa criminali vtrum propter inobediētiam contrahatur nouum delictum, & ex eo Iudex, aut Notarius sit fundatus, dum se ea de causa præuenisse prætendit. In ciuilibus causis dari

præuentionem ex præcepto carcerum ostenditur. Quod si is cui præcepti fuere carceres non obediāt, & eius contumacia non fuerit accusata, cum citatione ad videndum sibi declarari pœnas, intra annum, vtrum cesset effectus præuentionis ex illo præcepto introductæ. Et quæ sint necessaria ad validitatem relationis factæ per apparitorem super præcepto carcerum. p.224

CAPVT XLIV.

Vtrum per susceptionem voluntariam condemnationis ad soluendum, seu mandati iudicialis, causa coram illo Iudice quamvis incompetenti præuenta censeatur. Vtrum Iudex qui præuenit in cognitione causæ dicatur etiam præuenisse in executione. Laicus suscipiens condemnationem coram Iudice Ecclesiastico, vtrum det illi causæ præuentionem ex ista voluntaria condemnatione. An vero Iudex laicus priuatiuè exequi debeat. De differentia implorati Officij iudicis vel actionis in factum pro executione sententiae, & quod vtrumque remedium sit executionum. Mandata iudicialia de iure sine testibus fidem non facere. Et quæ sit illorum solemnitas ex stylo Curiarum Auenionensium. p.127

CAPVT XLV.

Præuentioni inter plures Iudices locum esse, quando illis iurisdicō cumulatiuè commissa fuit, secus si concessa fuerit priuatiuè: quod pluribus exemplis explicatur. Quid dicendum sit, si iurisdicō cum ditionibus taxatiuis data fuerit. Quando detur præuentione inter Episcopum & Capitulum, cui ex consuetudine, vel priuilegio competit iurisdicō. Vtrum data facultate visitandi Prælatis inferioribus, illa censeatur adempta Episcopo. Et qua ratione inter ipsos procedi possit ad visitationem cumulatiuam in casibus in quibus illi locus est. pagina 229

CAPVT XLVI.

Iudex qui præuenit in cognitione alicuius causæ, vtrum habeat iurisdicōne priuatiuam & exclusiuam aliorum iudicum ratione iniuriæ alicui ex litigantibus illatæ tempore litis, aut in ipso actu iudicali coram se facto, si occasione litis, aut ex inimicitia particulari id procedat. Quid si offensus fuerit seruens Curie, aut apparitor, dum executioni demandaret res sibi ab illo Iudice commissas. Testis falsum deponens coram vno

Index Capitum.

uno iudice, cuius iurisdictionem non agnoscat, utrum de foro illius iudicis propter falsam depositionem efficiatur. Si quis reperiatur intra mutuos carceres alicuius iudicis, ibidem deliquerit, an sub sit iurisdictionem andantis, an vero eius cuius sunt carceres. Quid dicendum de iudice requisito delinquente, aut de seruiente Curie falsam relationem faciente, & dicente se citasse in terra Baronis autoritate Principis, cum tamen non citauerit. De iniuria facta Doctori, & quomodo punienda sit. p.232

CAPVT XLVII.

Utrum prauentioni locus sit inter Iudicem Ecclesiasticum & secularem, si Clericus coram Iudice laico, vel e contra laicus coram Iudice Ecclesiastico falsum testimonium dixerit. Et utrum pendente accusatione falsi coram uno ex istis iudicibus, alius ad expeditionem causae Civilis possit procedere, & Ecclesiasticus laico Iudici ne ad ulteriora in illa causa procedat inhibere. Et post puniuntur laicum à Iudice Ecclesiastico, Iudex laicus iterum punire queat. Et an sententia hoc casu per Ecclesiasticum lata producat exceptionem rei iudicare in foro laicali. Quid si subditus Vassalli omnimodam iurisdictionem habentis falsum deposuerit in suprema Curia utrum huius delicti cognitio spectet ad Baronem seu Vassallum priuatim, vel prauentim. Et multa seu confiscatio utrum ad Vassallum vel ad supremam Curiam pertinere debeat. Iudex delegatus utrum cognoscere possit de falsitate coram ipso commissa. p.234

CAPVT XLVIII.

Episcopus à sua Diocesi per vim expulsus, sicut potest in aliena Diocesi iudicare, pericula, quamuis non obtenta licentia, utrum possit etiam causas prauenire in prauudicium illius Episcopi in cuius Diocesi commoratur. Quid si Episcopus non expulsus iurisdictionem exerceat in aliena Diocesi contentiosam, utrum prauenire possit causas in prauudicium illius qui talem licentiam concessit. Et utrum possit hanc iurisdictionem contentiosam extra Diocesim exercere, etiam consentiente Episcopo illius Diocesis, si subditi comparere nolint. Quid si expulsus possit per Vicarium in sua Diocesi exercere. Et quid si Episcopus non fuerit expulsus, sed veniens ad suam Diocesim non fuerit admissus. p.236

CAPVT XLIX.

De Prauentione facta per Iudicem incompetentem, veluti laicum in causa Clerici rei,

aut per Iudicem prorogatum habentem iurisdictionem prorogabilem, & quando prorogatio fieri possit. Prauentionem per Iudicem prorogatum non fieri per citationem solam; sed praeterea requiri, ut is qui citatus est, fuerit etiam exclusus à propositione exceptionum declinatoriarum. Et ex quibus reus tacite ab istis exceptionibus censetur exclusus, quamuis nullis sibi assignatis dilationibus, ad effectum causae prauentionis. De submissione facta alienis Curis in prauudicium iurisdictionis ordinariae. p.237

CAPVT L.

Prauentio utrum producat ex processu Iudicis, motu proprio, & sine partis requisitione facto, saltem in casibus in quibus de iure vel consuetudine motu proprio & ex officio procedere potest. In casibus in quibus Iudex non potest procedere ex officio, sic procedendo, nullam adesse ex eo prauentionem. Si Iudex procedat per Inquisitionem, utrum pars querelans superueniens ligitur prauentione coram ipso facta. Citationem ad inducendam prauentionem requiri etiam in casibus, in quibus Iudex potest procedere ex officio. Citatio realis utrum praualeat verbalis; & quomodo; ac quibus concurrentibus. p.239

CAPVT LI.

De Prauentione quoad Religiosos, inter Visitatorem Generalem & Superiorem Conuentus, utroque duo praecepta contraria, vel incompatibilia faciente. Quid si Religiosus fuerit à suo Generali totius Ordinis per litteras iussus venire, si litterae procuratae aut affectatae fuerint aut non. Si Visitator sit ad certum Conuentum deputatus, Religiosus autem per Generalem Ordinis ab illo Conuentu absolutus. Quid dicendum sit de Vassallo plurium Dominorum, qui eodem tempore ab utroque vocatur ad seruitium personale, vel Caualcatas, utrum debeat obedire praueniendi in praecepto. p.241

CAPVT LII.

De Prauentione facta coram Iudice per confessionem factam, licet adhuc non cepta, in causis civilibus. Similiter de prauentione per confessionem delicti factam coram aliquo Iudice in causis criminalibus siue iudex ille sit competens siue incompetens: Aut si iudex non solum sit incompetens, sed etiam vetitus. Et utrum saltem coram incompetenti facta, vim habeat confessionis extraiudicialis. Quid si iudex procedat ex officio per viam Inquisitionis, utrum confessio delicti tribuat prauentionem. p.243

CAPVT

Index Capitum.

CAPVT LIII.

De Præuentione inter partes litigantes, quando post causam præuentam altera ipsarum forum mutauit, siue actor ille sit, siue reus. De laico qui post obligationem contractam, vel post iudicium præuentum factus est Clericus, vel Sacerdos. Quid si causa coram Iudice alioqui non competenti cepta fuerit, propter urgentem necessitatem, utrum cessante illa necessitate Iudex qui cognoscendo præuenit, possit proseguere causam suam, & super ea ius dicere. Et proponitur pulchra quaestio, utrum si Rex mutauerit iurisdictiones suorum Senatuum seu Parlamentorum, causæ ceptæ in illo loco, à quo prouincia separatur, debeant in nouo vel antiquo Parlamento terminari in gradu appellationis. Agitur etiam de eo qui post litem ceptam obtinuit Magistratum temporalem cui non obstat præuentio facta antequam Magistratum obtineret, sed causa silet durante Magistratu. Vtrum Assessores ciuitatis Auenionensis gaudeant priuilegio Magistratum tempore sui officij. p.244

CAPVT LIV.

Diffusus explicantur dicta superius c. 50. num. 11. & declaratur, quando in criminalibus oriatur præuentio. Dum Iudex procedit per Inquisitionem, utrum sufficiat ad præuentionem, quod inquisitio producta sit in actis. Vtrum causa falsitatis sit sufficienter præuenta per accusationem, ad hoc ut supersedeatur in causa Ciuili, si citatio delinquentis non interuenerit. Falsitatis propositionem per viam exceptionis, nihil facere ad præuentionem, & quomodo differant inter se quaestio præuentionis causæ, & præiudicialitatis vnus ad aliam. p.248

CAPVT LV.

De præiudicio causæ super dominio directo motæ ad causam commissi, seu caducitatis. Necnon contentio inter duos dominium directum ad se pertinere prætendentes ad causam solutionis laudemij, vel canonis emphyteutici. Et quæ sit differentia Domini directi vocati in euictionarium, vel assistentis causæ pro suo interesse: aut aliàs circa modum quo de dominio directo disceptatur. p.249

CAPVT LVI.

De Præuentione facta per executionem instrumenti nulliter cancellati, videlicet ab eo qui cancellandi facultatem non habebat. Et de ea quæ facta fuit pro restitutione sortis principalis redditus annui loco damnorum, &

interesse. Et quibus in casibus executio huiusmodi sustineri possit, ad producendum effectum præuentionis. Quaestionem nullitatis non obstat præuentioni si requirat aliorum indaginem. In quibus casibus locus sit repetitioni sortis principalis annui redditus; & pendente iudicio super huiusmodi sortis restitutione, utrum interim fructus currant. p.250

CAPVT LVII.

De executione facta in ciuitate Lugdunensi contra debitorem ibi repertum, qui tamen fuerat inhibitus auctoritate Iudicum Auenionensium, & sequestrum factum in manibus ipsius cum inhibitionibus opportunis, quæ etiam factæ fuerant ipsi creditori, qui in spretum inhibitionum obtinuit decretum capturæ contra sequestrarium, coram Magistratibus Regiis eiusdem ciuitatis Lugdunensis. p.253

CAPVT LVIII.

De Præuentione per viam reconuentionis. Quomodo inter se differant, reconuentionem opponi ad effectum vnionis causarum, vel ad effectum ampliandæ iurisdictionis. Et quo tempore, & in quo litis statu fieri debeat reconuentione, ut det præuentionem ex prorogatione iurisdictionis. In quibus casibus & coram quibus iudiciis detur reconuentione. Clericus coram Iudice laico, an quando reconueniri possit. Quid dicendum de reconuentione facta coram Iudice delegato. Vtrum in causis possessorijs, manutenendæ, vel etiam reintegrandæ possessionis, seu spolij, sit locus reconuentioni. Denique quando Iudex laicus propter reconuentionem potest de causa Clerici cognoscere, utrum lata sententia, possit illam executioni demandare contra Clericum. Vtrum actor possit renuntiare liti ad euitandam reconuentionem oppositâ. p.253

CAPVT LIX.

De Præuentione Conseruatorum Vniuersitatibus, Doctoribus, & scholasticis à summo Pontifice concessorum. Vtrum detur illis præuentio si personæ illis subditæ sint in lite, agendo, aut solum defendendo. Et an in omnibus causis in quibus etiam non agitur de manifestis iniurijs aut violentiis. Et utrum idem in Conseruatorijs Regularium obtineat. Quid hodie post Concilium Tridentinum reuocatum fuerit circa Conseruatorias antiquas. Si plures coniunctim fuerint deputati Conseruatores, utrum vnus possit alium præuenire, an vero ambo simul procedere teneantur. Quid si concurrant Conseruatores diuersi generis, veluti Regularium cum

Index Capitum.

cum Conseruatoribus Vniuersitatum studij generalis, vtrum vnus possit aduersus alium vti praeuentione. Privilegium Conseruatorum, vtrum det praeuentionem in prauiudicium viduarum, aut pupillorum? Conseruatores ad certum genus causarum deputatos praeuenire non possent nisi circa causas in eorum commissione designatas. Vtrum Conseruatores diuersarum Religionum possint inter se vti praeuentione.

p. 257

CAPVT LX.

De Praeuatione inter Iudicem requirentem & requisitum, qui denegare potest executionem litterarum requisitoriarum si partes comparuerint in prauiudicium litis praeuentae coram ipso Iudice requisito, & inhibitionum de comparendo coram alio Iudice partibus factarum. Quid si Iudex requirens praeuenit, & executiones per sententiam laxauerit super bonis alieni territorij: Et vtrum debeat praecedere excussio bonorum sitorum in territorio Iudicis requirentis? Et quando Iudex requirens praeuenit in cognitione aliquarum exceptionum coram ipso propositarum, vtrum Iudex requisitus possit illas in dubium reuocare, & de quibus exceptionibus cognoscere possit. Iudex laicus requisitus ab Inquisitore nullam habet causae cognitionem.

p. 264

CAPVT LXI.

Praeuentio facta per Iudicem cuius iurisdic-
tio ad certam summam limitata est, prout in

multis Galliae locis; si deinde ante sententiam lis crescat propter nouam rei litigiosae accessionem, vtrum ipsum iuuet vt de maiori summa & suae iurisdictionis modum excedente cognoscere possit. Quid si diuersae summae simul iunctae limites iurisdictionis ipsius transgrediantur; veluti si agatur de diuersis terminis debitis per eundem conductorem. Et quid dicendum sit de interesse & expensis ac fructibus, vtrum cumulari debeant cum sorte principali ad fundandam praeuentionem illius Iudicis, qui ultra certam summam cognoscere non potest. Quid faciendum sit, si dubitetur, vtrum summa petita, sit intra limites iurisdictionis Iudicis, qui non potest iudicare nisi vsque ad certam summam.

p. 267

CAPVT LXII.

Cum mortuo delinquente delictum vt plurimum extinguatur, sine tamen prauiudicio partis quoad eius interesse civile, vtrum questio talis interesse tractanda sit coram Iudice & Notario causarum civilium, an vero causarum criminalium; & in quibus delictis Iudex aut Notarius criminalis qui praeuenit, possit causam prosecui post mortem delinquentis? Et quanam sit circa hoc differentia inter publica & priuata delicta, & inter dispositionem iuris Canonici, & Civilis. Fideiussores delinquentium liberantur morte principalium. Quid agendum sit, si delinquens moriatur post interpositam a sententia in prima instantia lata appellationem.

p. 270

INDEX